

EXPUNERE DE MOTIVE

Declinul demografic, fenomen global care afectează în mod direct economiile și societățile, este o problemă majoră în multe țări, iar România nu face excepție. Populația a scăzut în mod constant în ultimii ani, iar acest lucru are consecințe negative pe toate planurile.

Criza demografică este una dintre cele mai severe provocări pe termen mediu și lung cu care se confruntă țara noastră. Pe acest fond, piața forței de muncă și sistemele de pensii și de sănătate vor fi grav dezechilibrate în viitor.

Potrivit statisticilor oficiale, populația României s-a redus între cele două recensăminte din 2011 și 2021 cu 1,1 milioane locuitori, respectiv 5,3%. Pe segmentul tânăr, copiii mai mici de 1 an au înregistrat o scădere de 18%; copiii mai mici de 5 ani o scădere este de 8.4%, iar copiii mai mici de 10 ani au înregistrat o scădere de 5,7%.

Însă, între 1990-2021, populația României a pierdut 4,16 milioane locuitori, respectiv 17,9%, acest lucru fiind dramatic și necesitând reacții imediate.

Prezentul pachetul legislativ își propune să vină cu soluții pentru stimularea creșterii natalității în țara noastră, stoparea scăderii dramatice a numărului nou-născuților, sprijinirea copilului și familiilor. Urgența adoptării acestor măsuri este dată de faptul că avem nevoie de stabilizarea demografică a României, deoarece în intervalul următor va avea loc ieșirea la pensie a generației care intra sub incidența Decretului 770/1966, care interzicea avortul.

Pentru a opri declinul demografic și pentru a ne asigura că economia noastră continuă să crească, trebuie să luăm măsuri concrete pentru a sprijini familiile și pentru a încuraja natalitatea.

Astfel, prima parte a propunerii legislative vizează acordarea unei indemnizații lunare pentru persoanele care au în întreținere mai mult de 2 copii, până la vârstă de 18 ani după cum urmează:

- a) echivalentul unui salariu minim net lunar pentru cele care au 3 copii;
- b) echivalentul unui salariu minim net și jumătate pentru cele care au 4 copii;
- c) echivalentul a două salarii minim nete pentru cele care au 5 copii;
- d) echivalentul a două salarii minim nete și jumătate pentru cele care au 6 copii și mai mult.

Această indemnizație nu ține cont de veniturile realizate și nici nu va fi impozitată, dar o condiție pentru ca persoanele să o primească este ca acestia să realizeze venituri.

De asemenea, propunerea legislativă vizează măsuri pentru stimularea construcției de creșe și grădinițe în parteneriat public-privat, care să sprijine familiile.

Unul dintre motivele pentru care familiile tinere amână decizia de a avea un copil este dată și de lipsa creșelor din apropierea domiciliului sau a locului de muncă.

Concediul de maternitate de 2 ani nu reprezintă de multe ori o soluție pentru mame, deoarece reintegrarea în muncă după 2 ani este extrem de dificilă, în special când vorbim despre persoanele cu meserii de înaltă calificare. Accesul la bone este redus, pe de o parte din cauza lipsei persoanelor calificate sau de încredere, iar pe de altă parte din cauza costurilor ridicate pe care multe familii nu și-l permit.

Tocmai de aceea este necesară o soluție care să contribuie la rezolvarea rapidă a problemei creșelor, astfel încât tinerele familii să treacă peste acest impediment când vine vorba despre decizia de a avea copii. Acest lucru poate fi rezolvat doar printr-o implicare semnificativă a sectorului privat, prin crearea unui parteneriat real între stat și privat.

Totodată, al treilea aspect vizat de prezenta propunere legislativă se referă la Programul „Masă caldă”, program pilot al Guvernului României, implementat până în prezent în 450 de școli din țară, care s-a bucurat de un real succes.

Acest program a fost extins în mod constant, fiind incluse un număr tot mai mare de școli. În 2020 programul pilot “O masă caldă la școală” a fost extins la 150 de școli din întreaga țară din zone defavorizate, de la 50 câte erau prevăzute inițial în 2016. În 2022, prin Ordonanță de Urgență, s-a decis creșterea numărului de școli vizate de acest program la 450. În anul școlar 2022 – 2023, pe perioada desfășurării cursurilor, preșcolarilor și elevilor din cele 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat li se acordă, zilnic, cu titlu gratuit, un suport alimentar constând într-o masă caldă sau într-un pachet alimentar, în cazul în care masa caldă nu poate fi asigurată, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar, inclusiv taxa pe valoarea adăugată. În total, 178.000 de elevi se bucură de acest sprijin alimentar.

Sunt foarte multe familii care nu-și permit asigurarea acestei mese zilnice, măsura subvenționării fiind un real sprijin pentru acestea.

Prin prezenta inițiativă legislativă propunem măsuri de încurajare a natalității și susținere a familie, orientate, în special, către populația activă, bine conectată la mediul economic și cultural.

În mod evident, măsurile propuse în propunerea legislativă nu vor dezechilibra bugetul țării, în schimb ele pot încuraja semnificativ natalitatea în rândul populației active a României, prevenind un dezastru demografic cu consecințe grave la nivel social, economic și politic.

Având în vedere cele prezentate mai sus, vă înaintăm spre dezbateră și aprobare prezenta inițiativă legislativă.

Inițiatori:

Deputat PNL Gigel Știrbu

Deputat PNL Mircea Roșca

Lista susținătorilor propunerii legislative

Nr crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
	ANDRONACHE GABRIEL	PNL	
	ROMAN FLORIN	PNL	
	BUICAN CRISTIAN	PNL	
	BOTA CALIN-IOAN	PNL	
	FĂGĂRAȘIAN VALENTIN	PNL	
	Cluska Diana	PNL	
	Barcan Rodica Luminita	PNL	
	KISS János	PNL	
	CAȘU U. MUREȘ	PNL	
	Bisfian Băcanu	PNL	
	PECINBINE GEORGHE	PNL	
	MARIA STOIANI	PNL	
	MĂCUTA SORIN	PNL	
	CALOTĂ FLORICA ION	PNL	
	Ștefănescu Bogdan	PNL	
	VARGA GLAD TORC	PNL	
	ADRIEL CONSTANTIN	PNL	

Lista susținătorilor propunerii legislative

Nr crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
	SORIN DAN MOLDOVAN	PNL	
	TECHET MIRCEA	PNL	
	Fodor Anghel	PNL	
	Cuprea Ioan	PNL	
	VECEBI CRISTINA	PNC	
	ERVIN MOLNAR	PNL	
	POCAK TUDOR	PNC	
	AURAMESCU GABRIEL	PNL	
	LEOREANU LAURINȚIU DAN	PNL	
	SOPRICA COSTEL	PNL	
	Horăciu Elena	PNC	
	Ozunu Doru-Claudiu	PNL	
	GIOGEA NICOLAE	PNL	
	STANCIU VICTOR	PNC	
	Dumitru Florian Emil	PNL	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 4168
IEȘIRE	15
Zile	Luna 06 2023

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

privind stimularea creșterii natalității, sprijinirea copilului și familiilor în România

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I Principii generale

Art. 1 - (1) Statul român are obligația de a promova și susține politici publice prin care să încurajeze stimularea natalității și sprijinirea familiilor în România.

(2) Creșterea natalității reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea securității economice și sociale a societății românești.

CAPITOLUL II Măsuri pentru stimularea natalității

Art. 2 - Persoanele care au în îngrijire mai mult de 2 copii în vârstă de până la 18 ani, beneficiază de o indemnizație lunară, după cum urmează:

- e) echivalentul unui salariu minim net lunar pentru cele care au 3 copii;
- f) echivalentul unui salariu minim net și jumătate pentru cele care au 4 copii;
- g) echivalentul a două salarii minim nete pentru cele care au 5 copii;
- h) echivalentul a două salarii minim nete și jumătate pentru cele care au 6 copii și mai mult.

Art. 3 - Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele prevazute la art.2 pentru a beneficia de indemnizația lunară sunt:

- a) să aibă în îngrijire trei sau mai mulți copii;
- b) să realizeze venituri de natură salarială sau din pensii la momentul depunerii cererii. În situația în care beneficiar va fi mama, aceasta trebuie să fi realizat venituri supuse impozitului pe venit într-o perioadă de 12 luni în ultimii doi ani dinaintea nașterii/adopției copilului iar după expirarea concediului de creștere a copilului pentru care aceasta a optat, să realizeze venituri de natură salarială sau din pensii.
- c) să aibă domiciliul în România;
- d) să aibă cetățenie română;
- e) copiii aflați în îngrijirea persoanelor prevazute la art. 2, să fie înscrise într-o unitate de învățământ, după împlinirea vârstei de 3 ani.

Art. 4 - În cazul neîndeplinirii condițiilor de la art. 3, lit a) survenite prin pierderea custodiei copilului sau prin decesul acestuia, persoanele își pierd drepturile prevăzute la art. 2.

Art. 5 - În cazul în care copiii sunt întreținuți de două persoane, indemnizația lunară prevăzută la art.2 se atribuie unui singur părinte, conform înțelegerii între părți.

Art. 6 - (1) Cererile pentru acordarea indemnizației și documentele din care rezultă îndeplinirea condițiilor legale de acordare a acesteia se depun la primăria unității administrativ-teritoriale pe raza căreia solicitantul își are domiciliul sau reședința.

(2) Până la data de 5 a fiecărei luni, primăriile au obligația de a transmite pe bază de borderou cererile înregistrate în luna anterioară, însoțite de documentele justificative, la agențiile pentru prestații sociale județene, respectiv a municipiului București, denumite în continuare agenții teritoriale.

(3) Cererile prevăzute la alin. (1) se soluționează în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării la agenția teritorială, prin decizie de admitere sau, după caz, de respingere, emisă de directorul executiv.

(4) Decizia prevăzută la alin. (3) se comunică solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii, direct sau prin poștă, inclusiv poșta electronică sau orice alt mijloc de comunicare.

(5) Ministerul Muncii și Solidarității Sociale asigură fondurile necesare pentru acordarea și plata drepturilor la indemnizație.

(6) Indemnizația acordată persoanelor prevazute la art.2 nu este impozabilă și nu poate fi urmărită silit decât în vederea recuperării sumelor plătite necuvenit cu acest titlu.

(7) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de indemnizație acordată persoanelor prevazute la art.2, se recuperează prin decizia directorului executiv al agenției teritoriale, de la titulara dreptului, în termen de trei ani de la efectuarea plății.

(8) Decizia de recuperare emisă de directorul executiv al agenției teritoriale constituie titlu executoriu de la data comunicării deciziei, respectiv de la data semnării angajamentului de plata.

(9) Sumele încasate sau platite necuvenit ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni se recuperează de la autorii acestora în condițiile legii.

(10) Contestațiile formulate de titularul dreptului împotriva deciziilor de stabilire a indemnizației, precum și împotriva deciziilor de recuperare a sumelor primite necuvenit se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

Măsuri pentru sprijinirea familiei

Art. 7 - (1) În vederea sprijinirii familiilor cu copii mici și a dezvoltării sistemului preșcolar, consiliile locale pot concesioneaza, la cerere, cu întâietate, terenuri în vederea construirii de creșe și/sau grădinițe.

(2) Durata concesionării terenului este de 49 de ani.

(3) Prețul de concesionare a terenului, precum și alte condiții ale concesionării se stabilesc prin hotărâre a Consilului Local.

Art. 8 - Asigurarea utilităților necesare pentru creșe și/sau grădinițe se realizează din bugetul local.

Art. 9 - Fondurile necesare pentru construirea și dotarea creșelor și grădinițelor se asigură prin programele naționale în cazul celor de stat, respectiv din fonduri proprii, credite, donații, sponsorizări în cazul celor realizate în parteneriat public privat.

Art. 10 - Autoritățile publice locale pot încheie parteneriate publice-private având ca scop prestarea unui serviciu public, în acest caz cel educațional.

Art. 11 - Societățile comerciale/companiile private care înființează și gestionează creșe și/sau grădinițe, în baza unui parteneriat cu autoritățile publice locale, sunt scutite de impozit pe profit pe o perioadă de 5 ani.

CAPITOLUL IV

Măsuri pentru sprijinirea copilului

Art. 12 - Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolari și elevi va fi extins anual, astfel încât să fie incluse în program:

- a) 15% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2025 – 2026;
- b) 25% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2026 – 2027;
- c) 35% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2027 – 2028;
- d) 50% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2029 – 2030;
- e) 75% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2032 – 2033;
- f) 100% din numărul total al unităților de învățământ de la nivel național în anul școlar 2035 – 2036.

Art. 13 - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va elabora Normele metodologice de aplicare a prezentei legi în termen de 45 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 14 – (1) Dispozițiile prevăzute la Capitolul II și Capitolul III intră în vigoare în termen de 60 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15 - Dispozițiile prevăzute la Capitolul IV se aplică începând cu anul școlar 2025-2026.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR PREȘEDINTELE SENATULUI

Ion-Marcel CIOLACU

Alina GORGHIU